

Qualsevol nit pot sortir el sol

«No hi ha notícies d'aquest cel tan amagat.
I el sisè cel està copiat
del cel setè que has engendrat dins del teu cap»

Jaume Sisa

Jaume Sisa està molt present en aquesta conversa que ara transcriu. Ho està, des que fa uns anys Anna Colomer Arnau i Marga Rosés Vidal van obrir, en el cor de Castelló d'Empúries, Casa Clara, un petit hotel rural, en la porta d'entrada del qual es llegeix: «Qualsevol nit pot sortir el sol», la frase del galàctic cantautor que defineix a la perfecció el coratge i la determinació d'aquestes dues amigues de la infància que un bon dia van decidir convertir-se en emprenedores quan tenien treball en el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. El seu primer pas va ser obrir una tenda en els baixos de la casa d'una d'elles, en la qual venien productes «d'aquí, d'allà i de més enllà». S'alternaven mentre simultaniejaven el negoci amb el seu treball en el Parc.

En aquells anys, vaig anar a veure en Josep Espigulé i l'Anna Colomer per proposar-los una activitat cultural: un festival de música i naturalesa per celebrar als mesos de tardor i hivern. En Josep i l'Anna van ser els primers a acceptar aquella idea. Ells van contactar amb les escoles de música i en els locals del Parc es va celebrar la primera reunió. Han passat set anys d'aquell «cel dins d'un mirall d'un oasi verd en un desert estrany», i el festival de música i natura Fem Música se segueix celebrant anys rere d'anys, gràcies a la generositat d'uns músics i dels naturalistes que fan possible aquesta harmonia fraternal. Crec recordar que va ser quan preparàvem la segona edició de Fem Música quan l'Anna i la Marga em van dir que deixaven de treballar en el Parc. Obrien Casa Clara.

Dilluns passat, un dia clar i tranquil, vaig arribar al Portal de la Gallarda, un restaurant que va obrir, en el seu moment, Carles Fages de Climent i regentat, en l'actualitat, per l'Anna i la Marga. Després del passeig pel local i després que l'Àngel els fes les fotografies que il·lustren aquest text, ens assèiem en una taula, prop d'una finestra en la qual veia camps i al fons, escrit en l'aire d'un quadre, la «Història certa dels set cels/ Set paradisos màgics i encantats/ Set nius de pau, de glòria i de felicitat». En aquest marc iniciem la nostra conversa:

ÀNGEL REYNAL

■ Feia molt temps que volia conversar amb vosaltres. Vull conèixer la història d'aquesta aventura vital.

MR «Som amigues des de petites! Vam començar amb la botiga de vins, mel, te i espècies "d'aquí, d'allà i de més enllà". I, compaginant el nostre treball en el Parc amb la botiga.»

AC «Un dia va aparèixer un estel, una d'aquestes coses que passen una vegada a la vida, ens van proposar portar Casa Clara.»

MR «Va ser en plena crisi... I vam dir bueno.»

Vau deixar la feina?

AC «La Marga va deixar la feina i jo vaig demanar una excedència.»

Com en tots els principis, principalment quan es desconeix un ofici, van sorgir problemes que van haver d'enfrontar i s'hi van haver de sobreposar fins a arribar a l'equilibri.

MR «A mi m'agradava cuinar però no per pensar que obriríem un restaurant per a més de cent comensals cada dia... L'Anna es va fer responsable de la sala i del hotel i jo de la cuina, fins avui.»

AC «Vaser molt difícil al principi». Com buscant en el record i amb certa ironia:

MR «Ens vam quedar, totes dues, molt primes, més del que estem

«Un dia va aparèixer un estel, una d'aquestes coses que passen una vegada a la vida, ens van proposar portar Casa Clara»

ara... No teníem idea de com anava res...»

Però com en la cançó de Sisa, «qualsevol nit pot sortir el sol».

MR «Pot estar tot molt fosc però sempre hi ha una mica de llum.» Pronuncio malament el nom de l'hostal posant-li un accent que no té, la qual cosa dona motiu a l'Anna per explicar-me, succintament, la història del local:

AC «El nom ve perquè enfront de l'hostal hi havia el convent de les clarisses. La casa ha tingut tota

una història, però porta el nom de Casa Clara pel convent.»

Del segon cel, ens endinsem en l'aventura del Portal de la Gallarda.

AC «L'any passat ens vam quedar amb el Portal de la Gallarda.»

Li faig esment que aquest restaurant ha tingut diferents direccions en la seva gestió.

AC «El va obrir el poeta Carles Fages de Climent l'any 1965, a partir d'aquí, se l'ha anat quedant diversos propietaris... El local segueix sent de la família.»

Quin aire voleu donar-li, al local?

MR «A què et refereixes?»

A tot. Què teniu pensat, quin serà el senyal d'identitat del local?

MR «Ara combinem el menú de Casa Clara amb la carta. Hem fusionat el menú que fèiem a Casa Clara amb la carta que comencem fer aquí, al Portal de la Gallarda. Fem les dues coses!»

AC «Tant la carta com el menú són molt senzills, busquem producte de proximitat.»

Ambdues, conjuntament, comencen a enumerar on compren els productes per assenyalar-me la finestra oberta al cel i als horts de la vall i dir-me que els porten

els enciame cada matí dels camps de davant.

AC «Ens estem situant. Portem unes setmanes de moguda, però nosaltres volem que es facin coses culturals en el local.»

MR «Al'estiu vam fer música en directe, es va presentar un llibre.»

Quan les escolto, quan les paraules de l'Anna són complementades per la Marga i viceversa, em meravella la seva compenetració i em fa recordar una màxima que em repetia el meu pare: «Un amic és un germà que et dona la societat, un germà és un amic que et dona la sang», així que els pregunto:

Sou amigues des de petites, treballant juntes, no es ressent la vostra amistat?

MR «No, no, no.»

L'Anna riu i postilla:

AC «Som com germanes.»

MR «Parlem de tot. Sempre ens ho consultem tot. Tenim treballs diferenciats, l'Anna s'ocupa de la sala i jo de la cuina.»

Fa dies que treballen en la senyalització que indica on està situat el restaurant.

AC «Estem fent proves.»

Em consta que són molt conscients de la importància que té el disseny d'aquests indicadors. Una importància per als comensals vinguts de fora però sense oblidar un dels seus principals objectius com a empresàries de restauració: els seus propis veïns, la gent de Castelló. Ja ho van aconseguir a Casa Clara quan molts dels pobladors de la vila comtal menjaven el menú diari en el menjador de l'hostal.

Passem a parlar de les filles de l'Anna i del fill i la filla de la Marga.

MR «Les nostres filles i el meu fill ens ajuden molt.»

AC «A l'estiu molt, moltíssim.»

MR «Però de voler seguir amb això, no, no.»

AC «Mai se sap... Si el dia de demà no tenen feina.»

La Marga assenteix i ambdues acaben juntes la frase:

«Però si no tenen feina, mai se sap.»

AC «Tenim una loteria amb els nostres fills.»

MR «Ens ajuden.»

AC MR «I, a més, ells són molt amics... Els fem partícips de tot el que fem.»

Faig un incís i els recordo que jo sempre parlava més amb l'Anna que amb la Marga, que em donava la sensació que la Marga no era de parlar molt, ella riu i em diu:

MR «La Marga sí que parla, i molt.»

L'Anna no vol oblidar-se de dues dones que les ajuden molt, dues dones que són el seu suport aní-

ANGEL REYNAL

ANGEL REYNAL

mic: les seves mares. Noto certa emoció en les seves paraules quan relata aquesta història de dones:

AC «Les nostres mares són un puntal per nosaltres.»

S'imposa un tornar a l'origen d'aquesta aventura, de preguntar-los pel que van dir les persones dels seus cercles de coneguts i amics:

MR «Quan vam fer el salt, la gent no ho veia clar.»

AC «Aquest treball t'absorbeix moltes hores.»

MR «Quan la gent està de vacances, tu treballes. I quan la gent treballa tu tens festa. Però estem contentes del treball que estem fent.»

Els parlo de l'èxit. No m'accepten la paraula. No ho consideren com a tal.

«Això t'enriqueix molt com a persona. Cada setmana és com un llibre nou que has d'escriure: què et passarà demà? El contacte humà és el millor»

MR «Estem orgulloses. Fa sis anys que treballem amb la mateixa gent. Som una família!»

Parlem de la dificultat de ser cap, del treball en hostaleria, i la resposta és a l'uníson:

AC MR «Nosaltres ho fem tot igual que el personal que treballa amb nosaltres.»

MR «El primordial és que per manar una feina l'has de saber fer tu. Quan qui treballa amb tu veu com fas la teva feina, ells et segueixen.»

AC «Vivim diverses famílies, d'aquest treball.»

No hi ha orgull, hi ha la satisfacció d'haver de complert, d'acceptar una responsabilitat buscada i realitzada dia a dia. De seguida els dic que és una tasca esgotadora:

AC «Necessites molta paciència.»

I la Marga afegeix:

MR «Estem contentes!»

Què feu amb els beneficis?

AC MR «Els invertim.»

Vam dissertar uns minuts més sobre el significat de ser empresàries. En un moment, els cito el poeta León Felipe: «Si desconeixem els oficis, els farem amb respecte». I, ambdues assenteixen. Com a empresàries d'hostaleria tenen una manera de fer diferent, l'enorme respecte que tenen a una professió nova que lliurement van triar, sense més necessitat que la de ser responsables dels seus propis somnis.

AC «El canvi de passar de funcionària a dedicar-te al món de l'hostaleria és molt agraït. En hostaleria, el tracte amb la gent t'enriqueix, evidentment molt més que estar davant d'un ordinador.»

Ambdues comencen a explicar-me en què:

AC MR «Tenim amics a tot el món, amistats que han nascut amb aquesta feina.»

AC «Això t'enriqueix molt com a persona. Cada setmana és com un llibre nou que has d'escriure: què et passarà demà? El contacte humà és el millor.»

MR «Hem creat un referent al poble. La nostra filosofia és i ha estat captar la gent del poble. Estem molt contentes que gran part de la nostra clientela sigui del poble. Tenim un gran nombre de clients de l'Empordà.»

Parlem de la bona gent, que són una majoria, i del bon tracte entre les persones.

MR «És una alegria, un orgull quan et diuen que tot era bo i estava bé.»

AC «I, si alguna cosa ha sortit malament, també està bé que t'ho diguin.»

S'apropa l'hora de preparar els menús. El treball constreny.

Me'n vaig amb la sensació i amb el desig que aquesta nova aventura sigui un nou cel conquistat per aquestes dones que s'enfronten de cara a la vida, quin regal millor per als qui les coneixem i respectem pel que dia a dia fan i construeixen amb el seu esforç, paciència i dedicació.

Penso que el millor final per a aquesta conversa és recalcar la importància de buscar un horitzó idealista que ens recordi que som més que pulmons que respiren, que estòmacs que digereixen, que som ulls que veuen, cors que senten, esperits que construeixen les seves vides en la quotidianitat de les fulles de l'almanac. ■